Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central, judecător – Iordachi Natalia
Dosarul nr. 2ai-114/25
2-22129230-02-2ai-14042025

D E C I Z I E

15 iunie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând în procedură scrisă, apelurile declarate de avocatul Dragoș Chetraru în interesele Tatianei Pincevscaia, și de Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de SRL „Contat Design”,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul central din 24 ianuarie 2025,

emisă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva organelor de conducere a SRL „Contat Design”, în persoana administratorului statutar Pincevscaia Tatiana și contabilului Dudco Tatiana cu privire atragerea la răspundere subsidiară,

a c o n s t a t a t a t:

Circumstanțele cauzei

În cadrul Judecătoriei Chișinău sediul central, se află spre examinare procesul de insolvabilitate intentat în privința debitorului SRL „Contat Design”.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central din 13 octombrie 2022, s-a admite spre examinare cererea introductivă depusă de administratorul Pincevscaia Tatiana, în interesele debitorului SRL „Contat Design” cu privire la declararea insolvabilității acesteia, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 26 ianuarie 2023, s-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Contat Design”, fiind desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate - Manalati Tair.

La caz, la 01 iulie 2024 creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pincevscaia Tatiana și Dudco Tamara solicitând atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului SRL „Contat Design” în persoana administratorului statutar Pincevscaia Tatiana și contabilului debitorului Dudco Tatiana, cu încasarea în mod solidar de la Pincevscaia

Tatiana și Dudco Tatiana în beneficiul masei debitoare a SRL „Contat Design”, a creanței validate și nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 290.993,88 lei, (inclusiv 208.933,81 lei - creanța chirografară de rangul III și 82.060,07 lei - creanța chirografară de rangul VI).

În motivarea cererii s-a invocat că în cadrul procedurii de insolvabilitate a debitorului SRL „Contat Design”, Serviciul Fiscal de Stat este validat cu suma totală de 290.993,88 lei, inclusiv: creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) – 208.933,81 lei; creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) – 82.060,07 lei.

Creditorul a remarcat că obligațiile fiscale menționate s-au format în baza dărilor de seamă fiscale prezentate de contribuabil precum și în baza deciziei asupra cazului de încălcare a Legii nr. 772/1533 din 14 aprilie 2023, obligații care nu au fost onorate de către debitor.

Totodată, având în vedere că debitorul SRL „Contat Design” nu dispune de careva bunuri care ar putea fi valorificate întru stingerea creanțelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, creditorul constată că unica modalitate de stingere a creanțelor validate este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma Legii insolvabilității.

Astfel, a menționat că conform informației din Sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, administrator al SRL „Contat Design” până la intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitor este Pincevscaia Tatiana, iar contabil al debitorului, Dudco Tatiana.

De altfel, unul din temeiurile care probează temeinicia cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară, constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilității, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

În context, a indicat că conform datelor din Sistemul Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, contului curent detaliat al debitorului SRL „Contat Design”, ultima achitare în sumă de 115,84 lei perceput prin ordin de incaso, în vederea stingerii parțiale a obligației fiscale în sumă de 207.165,9 lei, calculate în baza dărilor de seamă (forma TVA 12) prezentate de contribuabil la data de 20 februarie 2021 și 25 aprilie 2021, a avut loc la data de 18 mai 2021.

Astfel concluzionează că debitorul nominalizat s-a aflat în incapacitate de plată începând cu 24 august 2021, incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile.

Respectiv, acesta era obligat în conformitate cu prevederile art. 14 alin.(3) din Legea insolvabilității să depună nu mai târziu de data de 23 septembrie 2021 în instanța de insolvabilitate cererea introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de sine, obligație neîndeplinită de către debitor, fapt care constituie temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității.

Suplimentar, creditorul atrage atenția că potrivit materialelor dosarului de insolvabilitate a SRL „Contat Design”, acesta a depus cererea introductivă la data de 02 septembrie 2022, depășind termenul stabilit de norma citată.

Deci, odată cu apariția incapacității de plată, debitorul urma să depună până la data de 23 septembrie 2021 cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de lege.

Prin urmare, consideră că este evident că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-și onora obligațiile pecuniare față de creditori în perioada gestionării acesteia de către membrii organelor de conducere, în persoana administratorului Pincevscaia Tatiana și contabilei Dutco Tatiana, obligate prin lege în asemenea circumstanțe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de acestea.

În altă ordine de idei, un alt temei ce probează temeinicia cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Contat Design”, creditorul a menționat acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) a Legii insolvabilității, și anume ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei.

Astfel, conform actului de control nr. 5-725430, prelungit pe formularul nr. 5-725437 din 31 martie 2023, în urma controlului fiscal efectuat la debitor s-au constat mai multe încălcări a legislației, inclusiv: lipsa contabilității pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2019-28 februarie 2023, ceia ce a făcut imposibil efectuarea controlului fiscal; neprezentarea la prima cerere a datelor contabile, informațiilor și documentelor necesare Serviciului Fiscal de Stat pentru efectuarea controlului; diminuarea impozitului pe venit provenit din activitatea de întreprinzător în sumă totală de 2.748 lei.

Respectiv, prin nerespectarea acestor norme imperative ale legislației se confirmă caracterul ilicit al acțiunilor membrilor organelor de conducere al SRL „Contat Design”, fapt ce generează temei de atragere la răspundere subsidiară.

De asemenea, creditorul a invocat că potrivit actului de control nr. 5-725430, prelungit pe formularul nr. 5-725437 din 31 martie 2023 întocmit de Serviciul Fiscal de Stat, s-a constatat că conform propunerilor din actul de control nr. 1-875515 din 04 martie 2021 și a deciziei nr. 34 din 11 martie 2023 cu privire la anularea înregistrării ca subiect al impunerii cu TVA, entitatea pentru perioada fiscală L/03/2021 a calculat TVA aferentă stocurilor de mărfuri în suma de 205.594 lei.

Totodată, în baza informațiilor parvenite de la instituțiile financiare privind rulajele la conturile bancare în monedă națională, s-a stabilit, că în perioadele fiscale 01 ianuarie 2019-28 februarie 2023 la conturile bancare ale contribuabilului SRL „Contat Design” nu au fost înregistrate încasări de mijloace financiare.

Astfel, ținând cont de faptul că potrivit raportului final și bilanțului de lichidare

întocmit de lichidatorul persoanei juridice, debitorul nu deține în masa debitoare careva bunuri, SRL „Contat Design” a valorificat stocul de mărfuri în valoare de 1.027.969 lei, fără a fi contabilizată operațiunea dată, corespunzător rezultă că organele de conducere a debitorului au utilizat bunurile respective în scopuri personale, ceia ce constituie un alt temei de atragere la răspundere subsidiară prevăzut la art. 248 alin.(1) lit. a) din Lege.

În concluzie, creditorul constată că sunt întrunite cumulativ condițiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului SRL „Contat Design”, întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite și prejudiciu.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 24 ianuarie 2025, cererea creditorului Serviciul Fiscal de Stat a fost admisă parțial și respectiv a fost încasat din contul administratorului statutar al SRL „Contat Design” - Pincevscaia Tatiana în beneficiul întreprinderii în proces de insolvabilitate, prejudiciul material în mărime de 44.000 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Suplimentar, s-a încasat din contul administratorului statutar al SRL „Contat Design” - Pincevscaia Tatiana în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1.810 lei.

Solicitările din apel

- La 29 ianuarie 2025, (*în interiorul termenului prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității*), avocatul Dragoș Chetraru în interesele Tatianei Pincevscaia, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul central din 24 ianuarie 2025, iar la data de 29 mai 2025 a fost înregistrat un supliment la cererea de apel, prin care a fost solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de atragere la răspundere subsidiară să fie respinsă.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că, în hotărârea contestată, instanța de insolvabilitate a reținut că suma de 44 000 lei reprezintă amenda aplicată SRL „Contat Design” de către Serviciul Fiscal de Stat prin decizia nr. 772/1533 din 14 aprilie 2023, pentru lipsa parțială a evidenței contabile, respectiv apelantul nu este de acord cu concluziile instanței de insolvabilitate cu privire la lipsa parțială a evidenței contabile și responsabilitatea pentru asigurarea ținerii contabilității întrucât acestea nu corespund circumstanțelor de fapt stabilite în cauză și materialelor dosarului.

În acest sens, s-a invocat că începând cu data intentării procesului de insolvabilitate, administratorul statutar Pincevscaia Tatiana a fost înlăturată de la conducerea debitorului și nu mai exercita atribuțiile de administrator al societății, iar decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 772/1533 a fost emisă la data de 14 aprilie 2023,

adică la mai mult de trei luni după intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Contat Design”.

Totodată, apelantul a susținut că la efectuarea controlului fiscal și emiterea deciziei menționate, administratorul statutar Pincevscaia Tatiana nu a fost invitată și nu a participat, fiind prezent doar administratorul insolvabilității - Manalati Tair.

Referitor la faptul că Pincevscaia Tatiana nu a solicitat contestarea deciziei SFS, acest aspect a fost invocat în cadrul ședinței de judecată, însă nu și-a găsit reflectarea corespunzătoare în hotărârea contestată, de altfel, Pincevscaia Tatiana nu a cunoscut despre emiterea deciziei SFS nr. 772/1533 din 14 aprilie 2023, iar după ce a aflat despre existența acesteia, s-a adresat administratorului insolvabilității, însă acesta i-a comunicat că termenul pentru contestarea deciziei era deja expirat cu aproximativ o lună.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel menționează că la adoptarea hotărârii contestate, instanța de insolvabilitate a confundat perioada la care se referă constatările controlului fiscal cu perioada în care controlul propriu-zis a fost efectuat, astfel, deși controlul fiscal a vizat perioada 01 ianuarie 2019–28 februarie 2023, acesta a fost efectuat în perioada 31 martie 2023–14 aprilie 2023, adică după intentarea procesului de insolvabilitate și după înlăturarea Pincevscaia Tatiana de la conducerea întreprinderii.

Astfel, la momentul efectuării controlului, administratorul insolvabilității fusese deja desemnat, iar Pincevscaia Tatiana nu mai exercita atribuții de administrare și nu mai avea acces la documentele contabile ale societății, acestea fiind transmise administratorului insolvabilității.

Prin urmare, Pincevscaia Tatiana nu avea posibilitatea efectivă de a prezenta documentele contabile în cadrul controlului fiscal, din considerentele că documentele contabile erau transmise administratorului insolvabilității, Pincevscaia Tatiana nu a participat la controlul fiscal, aceasta nu a fost citată și nici înștiințată despre inițierea sau desfășurarea controlului fiscal, nu a fost înștiințată despre emiterea deciziei fiscale în rezultatul controlului.

Totodată, apelantul a subliniat că potrivit explicațiilor administratorului insolvabilității, din documentele contabile care i-au fost transmise de către Pincevscaia Tatiana, acesta a prezentat Serviciului Fiscal de Stat o serie de documente solicitate în cadrul controlului.

Astfel, în cadrul controlului fiscal, administratorul insolvabilității a prezentat inspectorilor fiscali mai multe acte, inclusiv facturi fiscale și contracte, documente care au fost examinate în cadrul controlului fiscal, fapt ce rezultă inclusiv din actul de control nr. 5-725430, pagina 4. În aceste condiții, imputarea către administratorul statutar înlăturat a pretinsei neprezentări a evidenței contabile este nefondată, în condițiile în care documentele contabile se aflau în posesia administratorului insolvabilității, iar acesta a prezentat o parte dintre documentele solicitate organului fiscal.

De asemenea, administratorul insolvabilității a menționat că Serviciul Fiscal de Stat nu a solicitat întreaga evidență contabilă a întreprinderii.

În acest sens, prezintă relevanță și faptul că în luna martie 2021, DDF Botanica a efectuat un control fiscal la întreprindere cu privire la anularea statutului de plătitor de TVA.

Prin urmare, instanța de insolvabilitate urma să analizeze în mod concret ce documente contabile au fost solicitate, care dintre acestea au fost prezentate și care documente au lipsit, precum și cui îi revenea, la momentul efectuării controlului, obligația și posibilitatea efectivă de a prezenta documentele respective.

Astfel, deși instanța a reținut că răspunderea subsidiară constituie o formă a răspunderii juridice, pentru angajarea căreia este necesară inclusiv existența vinovăției, aceasta nu a explicat în ce mod administratorul statutar, deja înlăturat de la conducerea întreprinderii, putea să prezinte documentele contabile care fuseseră transmise administratorului insolvabilității.

Mai mult, aceste documente urmau a fi prezentate în cadrul unui control fiscal la care Pincevscaia Tatiana nu a fost invitată și la care nu a participat.

Chestiunea respectivă a fost discutată pe larg în cadrul ședinței de judecată, fiind invocat faptul că o asemenea abordare afectează dreptul la apărare al Pincevscaia Tatiana, în condițiile în care i se impută pretinse acțiuni sau inacțiuni în cadrul unei proceduri fiscale la care aceasta nu a avut posibilitatea să participe.

Suplimentar, partea apelantă a invocat că pretinsa neprezentare a documentelor contabile urma să fie constatată în mod corespunzător, inclusiv prin solicitarea și consemnarea explicațiilor persoanelor care dețineau efectiv documentele respective.

În speță, inspectorii Serviciului Fiscal de Stat nu au solicitat explicații sau documente de la Pincevscaia Tatiana și nici de la administratorul insolvabilității, deși acesta din urmă deținea documentele contabile ale întreprinderii la momentul efectuării controlului.

În aceste condiții, nu poate fi stabilită în mod automat vinovăția fostului administrator statutar pentru pretinsa lipsă parțială a contabilității, fără a se stabili în mod concret ce documente au lipsit, cui îi revenea obligația de a le prezenta la momentul controlului, cine deținea efectiv aceste documente, dacă documentele respective puteau fi prezentate, dacă persoanei căreia i se impută fapta i-a fost solicitată prezentarea documentelor, dacă acesteia i-a fost oferită posibilitatea de a prezenta documentele sau de a oferi explicații.

În continuare, apelantul consideră că poziția instanței de insolvabilitate cu privire la punerea în sarcina lui Pincevscaia Tatiana a unei amenzi aplicate SRL „Contat Design” pentru pretinsa lipsă parțială a evidenței contabile este neîntemeiată și prin prisma condițiilor legale necesare pentru angajarea răspunderii subsidiare, respectiv răspunderea patrimonială a Tatianei Pincevscaia nu poate fi angajată în lipsa stabilirii unei legături de cauzalitate între fapta pretins ilicită și prejudiciul invocat, prejudiciu care, în prezenta cauză, este raportat la neexecutarea integrală a creanțelor creditorilor.

Caracterul special al răspunderii juridice reglementate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității constă în obligarea persoanelor cărora le este imputabilă apariția și cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului să suporte pasivul acestuia, în condițiile prevăzute expres de lege.

Prin urmare, pentru angajarea răspunderii subsidiare nu este suficientă constatarea existenței unui pasiv neachitat al debitorului și nici existența unei obligații sau sancțiuni fiscale în sarcina întreprinderii.

Este necesară demonstrarea faptului că persoana vizată a săvârșit o faptă dintre cele expres prevăzute de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, că fapta respectivă a fost săvârșită cu vinovăție și că între această faptă și starea de insolvabilitate există o legătură de cauzalitate. În lipsa demonstrării cumulative a acestor condiții, răspunderea subsidiară nu poate fi angajată.

Așadar, simpla existență a unei amenzi aplicate persoanei juridice pentru pretinsa lipsă parțială a evidenței contabile nu demonstrează, prin ea însăși, că administratorul statutar a provocat sau a contribuit la apariția stării de insolvabilitate a debitorului.

Mai mult, în speță, sancțiunea fiscală în cuantum de 44.000 lei a fost aplicată prin decizia SFS nr. 772/1533 din 14 aprilie 2023, adică după intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Contat Design”, care a avut loc la 26 ianuarie 2023. Astfel, la momentul efectuării controlului fiscal și al emiterii deciziei organului fiscal, Pincevscaia Tatiana nu mai deținea calitatea de administrator al debitorului și nu mai exercita atribuții de conducere în cadrul societății.

Prin urmare, nu poate fi reținută, în lipsa altor probe, o legătură de cauzalitate între o pretinsă faptă a acesteia și prejudiciul reprezentat de pasivul debitorului, cu atât mai mult cu cât sancțiunea fiscală a fost stabilită ulterior intentării procesului de insolvabilitate și în urma unui control la care aceasta nu a participat.

În acest context, pentru a stabili vina și a atrage la răspundere subsidiară organele de conducere și/sau de supraveghere ale debitorului, instanța urmează să constate existența cumulativă a tuturor condițiilor răspunderii, respectiv existența prejudiciului, existența faptei ilicite, legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția persoanei vizate.

Prin urmare, concluzia instanței de insolvabilitate cu privire la atragerea Pincevscaia Tatiana la răspundere subsidiară în limita sumei de 44.000 lei nu este susținută de circumstanțele de fapt și probele administrate în cauză, motiv pentru care hotărârea contestată urmează a fi casată în partea respectivă.

- La 30 ianuarie 2025, (*în interiorul termenului prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității*), Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul central din 24 ianuarie 2025, iar la data de 11 aprilie 2025 a fost înregistrat un supliment la cererea de apel, prin care a fost solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri în partea în care cererea a fost respinsă, prin care cererea de atragere la răspundere subsidiară să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că unul dintre temeiurile reținute de Serviciul Fiscal de Stat pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale SRL „Contat Design” îl constituie fapta prevăzută la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității – ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii și contribuirea la dispariția documentelor contabile și de constituire.

Astfel, conform prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) Cod fiscal, contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform legislației, să întocmească și să prezinte dările de seamă fiscale și să asigure integritatea documentelor contabile. Totodată, conform art. 72 alin. (4) din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, administratorul are obligația de a asigura ținerea contabilității și a registrelor societății, iar potrivit art. 34 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, persoanele vinovate de încălcarea acesteia poartă răspundere potrivit legii.

De altfel, prin actul de control nr. 5-725430, prelungit pe formularul nr. 5-725437 din 31 martie 2023, Serviciul Fiscal de Stat a constatat, între altele, lipsa contabilității pentru perioada 01 ianuarie 2019–28 februarie 2023, imposibilitatea efectuării controlului fiscal, neprezentarea documentelor și informațiilor contabile solicitate, precum și diminuarea impozitului pe venit în sumă de 2.748 lei, constatări care confirmă nerespectarea obligațiilor legale cu privire la evidența contabilă și integritatea documentelor, fapte care se circumscriu temeiului prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității. Așadar, dat fiind faptul că potrivit art. 247 alin. (1) din aceeași lege, în categoria membrilor organelor de conducere sunt incluși atât administratorii, cât și contabilii, concluzia instanței de fond cu privire la netemeinicia cererii față de Dudco Tatiana, în calitate de contabil al debitorului, este neîntemeiată.

În altă ordine de idei, Serviciul Fiscal de Stat a subliniat că încă un temei invocat pentru atragerea la răspundere subsidiară îl constituie fapta prevăzută la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității – nedepunerea cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14 din aceeași lege.

Astfel, conform condițiilor art. 10 și art. 14 alin. (1), (3) și (4) din Legea insolvabilității, debitorul aflat în incapacitate de plată este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la survenirea temeiului de insolvabilitate, iar nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea subsidiară pentru obligațiile apărute după expirarea termenului legal, iar conform prevederilor art. 2 din lege, incapacitatea de plată reprezintă imposibilitatea debitorului de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv cele fiscale, aceasta fiind prezumată în cazul unei întârzieri la plată mai mari de 60 de zile.

În speță, apelantul a subliniat că datele din Sistemul Informațional Automatizat al Serviciului Fiscal de Stat relevă că ultima achitare efectuată de SRL „Contat Design” a avut loc la 18 mai 2021 și a constituit doar 115,84 lei, în contul unei obligații fiscale de 207.165,90 lei, aferente TVA. Prin urmare, începând cu 24 august 2021, debitorul

se afla în stare de incapacitate de plată, iar cererea introductivă urma să fie depusă cel târziu la 23 septembrie 2021.

Însă, SRL „Contat Design” a depus cererea introductivă abia la 02 septembrie 2022, cu depășirea considerabilă a termenului prevăzut de art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, iar în aceste condiții, concluzia instanței de fond potrivit căreia, la data de 18 mai 2021, debitorul nu s-ar fi aflat în incapacitate de plată, ci într-o simplă stare pasivă, contravine prevederilor legale și circumstanțelor constatate.

De asemenea, apelantul consideră neîntemeiată concluzia instanței cu privire la nedemonstrarea faptei prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, deoarece potrivit actului de control nr. 5-725430, în perioada fiscală L/03/2021, SRL „Contat Design” a calculat TVA aferentă stocurilor de mărfuri în sumă de 205.594 lei. Totodată, informațiile furnizate de instituțiile financiare atestă lipsa încasărilor în conturile bancare ale societății în perioada 01 ianuarie 2019–28 februarie 2023.

În coroborare cu raportul final și bilanțul de lichidare, potrivit cărora debitorul nu deținea bunuri în masa debitoare, aceste circumstanțe demonstrează că stocurile de mărfuri, în valoare de 1.027.969 lei, au fost valorificate fără reflectarea corespunzătoare a operațiunilor în evidența contabilă, ceea ce constituie temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității.

Afirmațiile intimatelor potrivit cărora societatea nu ar fi deținut stocuri de mărfuri, ci doar mobilier de expoziție utilizat în activitatea economică, nu înlătură aceste constatări, întrucât asemenea bunuri fac parte din masa debitoare. Mai mult, susținerea că bunurile ar fi fost transmise în contul datoriilor fondatorilor poate fi apreciată și prin prisma art. 248 alin. (1) lit. g) din Legea insolvabilității, care reglementează dispunerea achitării cu preferință a unui creditor în dauna celorlalți creditori.

Prin urmare, Serviciul Fiscal de Stat conchide că ansamblul circumstanțelor constatate, lipsa evidenței contabile și a documentelor, neîndeplinirea obligației de a solicita intentarea procedurii de insolvabilitate în termenul legal, precum și nejustificarea modului de valorificare a bunurilor debitorului, confirmă existența faptelor susceptibile de a atrage răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere.

Aprecierea instanței de apel

Verificând hotărârea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul statuează că apelurile declarate de avocatul Dragoș Chetraru în interesele Tatianei Pincevscaia, și de Serviciul Fiscal de Stat, urmează a fi respinse, din considerentele ce succed.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor

înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În esență, după cum rezultă din lucrările cauzei, în procedura Judecătoriei Chișinău sediul central, se află procesul de insolvabilitate intentat în privința SRL „Contat Design”.

La caz, invocând că debitorul nu dispune de bunuri imobile sau mobile, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în judecată solicitând atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului SRL „Contat Design” în persoana administratorului statutar Pincevscaia Tatiana și contabilului debitorului Dudco Tatiana, cu încasarea în mod solidar de la acestea în beneficiul masei debitoare a SRL „Contat Design”, a creanței validate și nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 290.993,88 lei, (inclusiv 208.933,81 lei - creanța chirografară de rangul III și 82.060,07 lei - creanța chirografară de rangul VI).

Fiind învestită cu soluționarea aspectului respectiv, prin hotărârea din 24 ianuarie 2025, Judecătoria Chișinău sediul central a admis parțial cererea creditorului Serviciul Fiscal de Stat și respectiv, încasat din contul administratorului statutar al SRL „Contat Design” - Pincevscaia Tatiana în beneficiul întreprinderii în proces de insolvabilitate, prejudiciul material în mărime de 44.000 lei. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

În materie de drept, instanța de apel reține că potrivit dispozițiilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

De asemenea, conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității, în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor

organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Cu referire la obiectul cauzei, instanța de apel reține că solicitând atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului SRL „Contat Design", creditorul Serviciul Fiscal de Stat și-a întemeiat cererea în baza prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, făcând trimitere la: lit. a) - folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; lit. e) - ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și lit. h) - nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Astfel, cu referire la aspectul ținerii unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, Completul de judecată menționează că tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului nu operează în mod automat, ci urmează ca creditorul să probeze, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, acțiunile administratorului statutar al SRL „Contat Design" - Pincevscaia Tatiana, care au dus la încălcarea normei respective precum și imputabilitatea acestor acțiuni anume lui.

În context, potrivit art. 8 alin. (2) lit. c) Cod fiscal, contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență contabilă în conformitate cu cerințele legislației.

Conform art. 7 alin. (1) și (2) Legea contabilității, standardele de contabilitate constituie baza ținerii contabilității și raportării financiare de către entități și sunt parte componentă a cadrului juridic al Republicii Moldova. Pentru entitate, standardele de contabilitate sunt obligatorii și acestea se selectează în conformitate cu art. 4. Entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a).

De asemenea, potrivit art. 13 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. a) și h) din Legea contabilității, răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine conducerii (organului executiv) - în entitatea cu răspundere limitată. Persoanele specificate la alin. (1) sunt obligate: să organizeze și să asigure ținerea contabilității în mod continuu din momentul înregistrării până la lichidarea entității. să asigure întocmirea și prezentarea situațiilor financiare în conformitate cu prezenta lege și cu standardele de contabilitate.

Potrivit art. 44 din Legea citată, persoanele vinovate de încălcarea prezentei legi, care se eschivează de la ținerea contabilității, aplică incorect standardele de contabilitate, precum și cele care falsifică premeditat documentele primare, registrele

contabile, situațiile financiare și rapoartelor anuale, sunt trase la răspundere disciplinară, materială, administrativă sau penală, după caz, conform legislației.

Suplimentar, reieșind din prevederile art. 72 al Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată, administratorul asigură ținerea contabilității societății, precum și a registrelor societății prevăzute de lege și de actul de constituire, și informează asociații cu privire la starea de lucruri și la gestiunea societății.

La caz, din interpretarea coroborată a art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității și a normelor speciale din legislația contabilă și fiscală, instanța de apel reține că antrenarea răspunderii patrimoniale subsidiare presupune dovedirea ținerii unei contabilități fictive ori contrare prevederilor legii și/sau contribuirea la dispariția documentelor contabile și de constituire.

Așadar, prin actul de control fiscal nr. 5-725430 din 31 martie 2023, prelungit pe formularul nr. 5-725437 din 31 martie 2023, s-a constatat: - lipsa contabilității pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2019-28 februarie 2023; - diminuarea impozitului pe venit din activitatea operațională pentru A/2015, A/2016; - neprezentarea la prima cerere a datelor contabile, informațiilor și documentelor necesare Serviciului Fiscal de Stat pentru efectuarea controlului; - diminuarea impozitului pe venit provenit din activitatea de întreprinzător în sumă totală de 2.748 lei, inclusiv, pentru perioadele fiscale A/2020 cu 803 lei și pentru A/2021 cu 1.945 lei; - neprezentarea dării de seamă (Forma SIMM20) pentru perioada fiscală A/2021 (04 martie 2021-31 decembrie 2021); -neachitarea în termenele stabilite de legislație a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioadele fiscale A/2020, A/2021.

De asemenea, s-a constatat că având obligațiunea de a se înregistra ca plătitor de TVA și corespunzător de a prezenta declarația TVA pentru perioadele fiscale A/2020, A/2021, SRL „Contat Design” nu a executat această obligație și a încălcat art. 8 pct. 2) lit. c) Cod fiscal conform cărora, contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislația în vigoare.

Respectiv, Completul de judecată susține că administratorul SRL ”Contat Design” - Pincevscaia Tatiana a încălcat prevederile art. 72 Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată care obligă întreprinderea să țină contabilitatea a comis o faptă ilicită, iar pentru această faptă ilicită, Serviciul Fiscal de Stat a emis Decizia nr. 772/1533 din 14 aprilie 2023, asupra cazului de încălcare a legislației fiscale, în baza prevederilor art. 133 alin (2) pct. 14) art. 241 Cod fiscal, conform căreia s-a decis aplicarea amenzii în sumă de 40.000 lei pentru lipsa totală a contabilității pentru perioada fiscală 01 ianuarie 2019-28 februarie 2023, și amenzii în sumă de 4.000 lei pentru împiedicarea controlului fiscal prin neprezentarea de date, informații și documente necesare Serviciului Fiscal de Stat asupra problemelor care apar în timpul controlului.

În asemenea circumstanțele, instanța de apel constată că prin neîndeplinirea obligațiilor legale de organizare și ținere a contabilității, administratorul statutar Pincevscaia Tatiana a încălcat în mod direct dispozițiile imperative ale Legii

contabilității, ale Codului fiscal și ale Legii cu privire la societățile cu răspundere limitată, fapta sa întrunind elementele ținerii unei contabilități contrare prevederilor legale în sensul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității.

De altfel, Completul de judecată reține că sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale și anume: existența faptei ilicite; vinovăția administratorului; prejudiciul constând în sancțiunile și obligațiile fiscale stabilite, precum și legătura de cauzalitate dintre conduita nelegală și prejudiciul produs.

Mai mult, potrivit Legii privind societățile cu răspundere limitată, asociatul răspunde față de societate în limita aportului nevărsat și pentru prejudiciile cauzate prin neexecutarea obligațiilor legale sau statutare. Organul suprem al societății este adunarea generală a asociaților, care are competență exclusivă asupra aprobării bilanțului contabil anual, evaluării activității administratorului și urmăririi acestuia pentru prejudiciile cauzate societății. Convocarea adunărilor generale ordinare și extraordinare revine administratorului, neîndeplinirea acestei obligații constituind temei de eliberare din funcție.

Administratorul este obligat să gestioneze societatea cu diligență și loialitate, să execute hotărârile adunării generale, să asigure ținerea contabilității și să informeze asociații despre situația financiară a societății. Totodată, acesta are obligația de a convoca adunarea generală în cazul diminuării activelor nete sub nivelul capitalului social și de a depune cererea de intentare a procesului de insolvabilitate în termenul legal, în cazul apariției indiciilor de insolvabilitate.

În cazul în care administratorul depășește sau încalcă limitele împuternicirilor sale, societatea sau orice asociat este în drept să solicite repararea prejudiciului cauzat. În situația asociatului unic, acesta exercită atât drepturile, cât și obligațiile adunării generale a asociaților.

Analizând circumstanțele cauzei prin prisma acestor dispoziții legale, instanța de apel reține că Pincevscaia Tatiana, în calitate de administrator statutar și asociat unic, avea obligația de a supraveghea și interveni în activitatea societății, iar neîndeplinirea acestor obligații a determinat încălcarea normelor imperative ale legislației contabile de către SRL „Contat Design”, cu consecința prejudicierii intereselor creditorilor.

În aceste circumstanțe, instanța de apel concluzionează că temeiul de atragere la răspundere patrimonială subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității este pe deplin incident și justifică angajarea răspunderii administratorului pentru consecințele patrimoniale rezultate din ținerea unei contabilități fictive sau contrare legii și din lipsa documentelor contabile.

- Totodată, Completul apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul apelantei potrivit căruia răspunderea acesteia nu poate fi angajată pentru motivul că procesul de insolvabilitate față de SRL „Contat Design” a fost intentat la 26 ianuarie 2023, iar decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 772/1533 a fost emisă ulterior, la 14 aprilie 2023, deoarece, apelanta confundă momentul constatării și sancționării faptei cu perioada în care aceasta a fost săvârșită.

De altfel, din actul de control fiscal nr. 5-725430 din 31 martie 2023, prelungit prin formularul nr. 5-725437, rezultă că lipsa evidenței contabile a fost constatată pentru perioada de activitate 01 ianuarie 2019–28 februarie 2023, iar faptul că verificarea fiscală propriu-zisă a avut loc în perioada 31 martie 2023–14 aprilie 2023 nu înseamnă că încălcarea obligației de ținere a contabilității a fost comisă în perioada respectivă. Dimpotrivă, obiectul constatării Serviciului Fiscal de Stat l-a constituit situația contabilă aferentă unei perioade anterioare, în care Pincevscaia Tatiana deținea funcția de administrator al SRL „Contat Design”.

Nici argumentul apelantei potrivit căruia, după intentarea procesului de insolvabilitate, aceasta a predat documentele contabile administratorului insolvabilității nu este de natură să înlăture răspunderea pentru încălcările constatate, deoarece predarea ulterioară a documentelor contabile nu echivalează cu îndeplinirea retroactivă a obligației de ținere a contabilității și nici nu înlătură faptul constatat de organul fiscal că, pentru perioada verificată, contabilitatea nu a fost ținută în conformitate cu cerințele legale.

Prin urmare, faptul că anumite documente au fost transmise ulterior administratorului insolvabilității nu demonstrează, prin el însuși, că evidența contabilă a fost ținută în mod legal și complet pentru perioada 01 ianuarie 2019–28 februarie 2023.

Instanța de apel nu poate reține nici argumentul cu privire la lipsa răspunderii apelantei din perspectiva că Pincevscaia Tatiana nu a participat la controlul fiscal și nu a fost invitată la acesta, iar participarea sau neparticiparea apelantei la controlul efectuat în anul 2023 nu modifică perioada pentru care au fost constatate încălcările.

În esență, controlul fiscal a reprezentat modalitatea prin care organul fiscal a verificat situația contabilă a întreprinderii și a documentat încălcările aferente perioadei anterioare, iar faptul că la momentul efectuării controlului apelanta nu mai exercita funcția de administrator nu înseamnă că aceasta nu poate răspunde pentru încălcările comise în perioada în care deținea această funcție.

Nici faptul că administratorul insolvabilității ar fi prezentat inspectorilor fiscali anumite documente, inclusiv facturi fiscale și contracte, nu infirmă concluzia privind existența încălcării, respectiv prezentarea unor documente contabile nu este echivalentă cu existența unei evidențe contabile complete și ținute conform legii, de altfel, chiar actul de control a stabilit lipsa contabilității pentru perioada indicată și alte încălcări aferente evidenței și documentării activității economice.

Prin urmare, existența unor documente izolate în posesia administratorului insolvabilității nu este suficientă pentru a compromite constatările organului fiscal, cu atât mai mult cu cât apelanta nu prezintă probe prin care să demonstreze că evidența contabilă fusese ținută integral și corespunzător pentru întreaga perioadă verificată.

Completul de judecată apreciază ca nefondat argumentul apelantei potrivit căruia nu există legătură de cauzalitate între încălcarea obligației de ținere a contabilității și prejudiciul suportat de creditori, deoarece răspunderea subsidiară prevăzută de art.

248 din Legea insolvabilității are caracter distinct și presupune identificarea faptei care a contribuit la apariția sau agravarea stării de insolvabilitate.

La caz, lipsa evidenței contabile nu reprezintă o simplă abatere formală, întrucât aceasta afectează în mod direct posibilitatea de a determina patrimoniul debitorului, creanțele acestuia, obligațiile față de terți, activele și fluxurile economice ale întreprinderii. Astfel, lipsa contabilității poate împiedica identificarea și valorificarea creanțelor debitorului, urmărirea activelor și stabilirea situației patrimoniale reale a întreprinderii.

Prin urmare, neținerea contabilității contribuie direct la insolvabilitatea întreprinderii, întrucât lipsa evidenței debitorilor și a activelor împiedică urmărirea acestora și poate conduce la acumularea și creșterea creanțelor restante, iar în condițiile în care s-a constatat lipsa contabilității pentru o perioadă îndelungată și obligația de a asigura ținerea acesteia revenea administratorului, existența raportului cauzal nu poate fi exclusă doar prin invocarea faptului că controlul fiscal a avut loc ulterior intentării procesului de insolvabilitate.

În ansamblu, argumentele apelantei se întemeiază în principal pe faptul că aceasta nu mai exercita funcția de administrator la data efectuării controlului fiscal și la data emiterii deciziei Serviciului Fiscal de Stat, or, această împrejurare, de una singură, nu este suficientă pentru exonerarea de răspundere, deoarece încălcarea constatată de organul fiscal se referă la perioada 01 ianuarie 2019–28 februarie 2023, când apelanta exercita funcția de administrator și avea obligația legală de a asigura ținerea contabilității.

În consecință, instanța de apel constată că prima instanță a apreciat în mod corect circumstanțele relevante ale cauzei și a dat o calificare juridică corespunzătoare faptelor constatate, iar argumentele apelului nu sunt de natură să răstoarne concluziile acesteia.

- Contextual, în ceea ce privește poziția Serviciului Fiscal de Stat, este de reținut că apelantul susține că instanța de fond ar fi apreciat eronat răspunderea lui Dudco Tatiana, în calitate de contabil al SRL „Contat Design”, invocând lipsa contabilității, neprezentarea documentelor și încălcarea normelor legislației contabile.

Prin urmare, instanța de apel reține că constatarea unei încălcări a obligațiilor contabile nu conduce, prin ea însăși, la concluzia că orice persoană care a deținut funcția de contabil trebuie să răspundă subsidiar față de creditorii debitorului, astfel că răspunderea prevăzută de art. 248 din Legea insolvabilității presupune identificarea persoanei care, prin acțiunea sau inacțiunea sa, a contribuit la ajungerea debitorului în stare de insolvabilitate și stabilirea legăturii cauzale dintre conduita acesteia și prejudiciul pretins.

În acest sens, instanța de fond a stabilit, în mod justificat, că obligația legală de a asigura ținerea contabilității societății îi revenea administratorului, potrivit art. 72 din Legea privind societățile cu răspundere limitată. Totodată, s-a constatat că Pincevscaia

Tatiana deținea funcția de administrator al SRL „Contat Design”, în timp ce Dudco Tatiana avea calitatea de contabil.

Mai mult, apelantul nu a prezentat probe prin care să demonstreze că Dudco Tatiana, în exercitarea funcției de contabil, a săvârșit nemijlocit fapta prevăzută de art. 248 alin. (1) lit. e), că a dispus sau a contribuit personal la dispariția documentelor ori că faptele imputate acesteia au determinat prejudiciul pretins creditorilor.

Prin urmare, instanța de fond a procedat corect atunci când a reținut răspunderea pentru încălcarea obligațiilor privind ținerea contabilității în privința administratorului Pincevscaia Tatiana, dar a respins pretențiile față de Dudco Tatiana, concluzie care este susținută inclusiv de faptul că instanța de fond a constatat expres că în privința administratorului, sunt întrunite elementele răspunderii delictuale și că obligația de asigurare a ținerii contabilității revenea administratorului.

Nici argumentul apelantului potrivit căruia existența sancțiunii fiscale ar determina automat răspunderea subsidiară a contabilului, nu poate fi reținut, deoarece, sancțiunea fiscală și răspunderea subsidiară au natură și condiții distincte, iar existența unei încălcări fiscale nu dispensează creditorul de obligația de a demonstra, în cadrul acțiunii întemeiate pe art. 248 din Legea insolvabilității, toate elementele răspunderii persoanei concrete împotriva căreia este formulată pretenția.

- În continuare, instanța de apel susține poziția abordată de prima instanță, cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 lit. h) din Legea insolvabilității și totodată, consideră nefondate susținerile apelantului Serviciului Fiscal de Stat invocate în acest sens.

Astfel, instanța de apel reține că potrivit art. 14 alin. (1), (3) și (4) din Legea insolvabilității, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sânt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Având în vedere materialele cauzei și argumentele reținute de instanța de fond, instanța de apel constată că acestea sunt corecte și întemeiate, urmând a fi menținute.

De altfel, instanța de apel nu contestă faptul că existența unei întârzieri la plata obligațiilor poate constitui un indiciu relevant pentru stabilirea stării de incapacitate de plată, însă, pentru angajarea răspunderii subsidiare în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, nu este suficientă demonstrarea formală a depășirii termenului de depunere a cererii introductive, în acest sens fiind necesară stabilirea consecințelor concrete ale omisiunii, inclusiv a prejudiciului imputabil acestei

omisiuni și a legăturii cauzale dintre nedepunerea în termen a cererii și majorarea pasivului debitorului.

Prin urmare, deși apelantul susține că SRL „Contat Design” s-ar fi aflat în incapacitate de plată cel târziu la 24 august 2021 și că cererea introductivă trebuia depusă până la 23 septembrie 2021, însă a fost depusă abia la 02 septembrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat, nu a invocat cu cât au crescut datoriile după această dată și care creanțe puteau fi evitate în cazul în care se depunerea cererea introductivă.

Mai mult, chiar dacă apelantul invocă data de 18 mai 2021 ca moment al ultimei plăți și pornind de la aceasta, determină momentul prezumat al incapacității de plată, aceste circumstanțe nu demonstrează, prin ele însele, prejudiciul cauzat creditorului prin nedepunerea cererii introductive, respectiv răspunderea subsidiară nu poate fi dedusă exclusiv din faptul depășirii termenului legal, fără stabilirea întinderii prejudiciului și a raportului cauzal dintre inacțiunea imputată și prejudiciul respectiv.

Contextual, este relevant și faptul că depunerea cererii introductive ține de competența administratorului statutar, astfel încât această faptă nu putea fi imputată lui Dudco Tatiana, care a exercitat funcția de contabil, iar în aceste condiții, argumentele apelantului privind data prezumată a incapacității de plată nu sunt de natură să elimine concluzia instanței de fond, atât timp cât nu sunt însoțite de probe privind prejudiciul concret și legătura de cauzalitate cerute pentru angajarea răspunderii subsidiare.

În aceste circumstanțe, este pe deplin justificată concluzia cu privire la atragerea răspunderii subsidiare și solidare a membrilor organelor de conducere ale debitorului, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, pentru creanțele creditorilor rămase nestinse ca urmare a nedepunerii în termen a cererii introductive.

- În altă ordine de idei, cu privire la elementul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, Completul de judecată reține că, deși apelantul invocă faptul că în perioada 01 ianuarie 2019–28 februarie 2023, în conturile bancare ale SRL „Contat Design” nu au fost înregistrate încasări, iar potrivit raportului final și bilanțului de lichidare, debitorul nu mai deținea bunuri în masa debitoare, aceste împrejurări nu sunt suficiente pentru a demonstra folosirea bunurilor în interes personal de către membrii organelor de conducere.

Totodată, deși faptul că stocurile de mărfuri în valoare de 1.027.969 lei nu au fost reflectate corespunzător în contabilitate, precum și lipsa acestora din masa debitoare, pot constitui indicii ale unor eventuale nereguli contabile sau patrimoniale, acestea prin ele însele, nu demonstrează că bunurile respective au fost utilizate în interes personal de către administrator sau contabil, or, pentru aplicarea art. 248 alin. (1) lit. a) din Lege este necesară identificarea conduitei concrete a persoanei și demonstrarea folosirii bunurilor întreprinderii în interes personal.

De altfel, după cum rezultă din împrejurările cauzei, genul de activitate al SRL „Contat Design” era comerțul cu mobilă, iar în activele societății se regăsea mobilier de expoziție utilizat în activitatea economică. Totodată, după încetarea activității,

acest mobilier, având o uzură îndelungată, a fost transmis fondatorului în contul stingerii unor datorii, circumstanțe care au fost reflectate și în cadrul controlului fiscal, iar prin actul de control și decizia fiscală indicate în hotărâre nu au fost constatate încălcări cu privire la această operațiune.

În aceste condiții, susținerea apelantului că bunurile ar fi fost utilizate în scopuri personale reprezintă o concluzie care nu este susținută de probe suficiente și directe.

- Nici referirea apelantului la art. 248 alin. (1) lit. g) din Legea insolvabilității nu conduce la o altă concluzie, deoarece faptul că bunurile ar fi fost transmise în contul stingerii unor datorii nu demonstrează, prin el însuși, că s-a realizat o achitare preferențială a unui creditor în detrimentul celorlalți.

Pentru reținerea acestui temei era necesară identificarea creditorului favorizat, a celorlalți creditori afectați, a momentului și condițiilor operațiunii, precum și demonstrarea caracterului preferențial al acesteia, însă asemenea circumstanțe nu au fost probate.

Suplimentar, cu referire la apelurile declarate, este de remarcat că potrivit prevederilor art. 372 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

De asemenea, este necesar de a concretiza, că instanța de apel în esența sa este o continuare a instanței de fond, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, nu au fost prezentate alte probe decât cele deja existente la materialele dosarului, iar părțile nu au solicitat instanței judecătorești intervenirea pentru a obține careva probe ce ar demonstra veridicitatea pretențiilor sale.

În concluzie, Colegiul judiciar reține că instanța de insolvabilitate a apreciat în mod corect temeinicia cererii de atragere la răspundere subsidiară și a admis parțial acțiunea, dispunând, în mod justificat și echitabil, încasarea din contul administratorului statutar al SRL „Contat Design” - Pincevscaia Tatiana în beneficiul întreprinderii în proces de insolvabilitate, prejudiciul material în mărime de 44.000 lei.

Această soluție este întemeiată inclusiv pe faptul că respectivele creanțe reprezintă obligații certe și legale față de bugetul public național care, în circumstanțele speței, sunt direct și nemijlocit susceptibile de a fi afectate de comportamentul culpabil al organelor de conducere ale debitorului.

În altă ordine de idei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de

o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (*Rebai şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995*).

Față de cele ce preced, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a respinge apelurile declarate de avocatul Dragoș Chetraru în interesele Tatianei Pincevscaia, și de Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de SRL „Contat Design" și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 24 ianuarie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității art. 385 lit. a), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se resping apelurile declarate de avocatul Dragoș Chetraru în interesele Tatianei Pincevscaia, și de Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de SRL „Contat Design".

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 24 ianuarie 2025, emisă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva organelor de conducere a SRL „Contat Design", în persoana administratorului statutar Pincevscaia Tatiana și contabilului Dudco Tatiana cu privire atragerea la răspundere subsidiară.

Decizia este definitivă și irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei